

RASEBORG
RAASEPORI

RASEBORG.FI

PLAN FÖR KULTURFOSTRAN

En jämlik, tvåspråkig och fungerande plan för kulturfostran i Raseborg

Godkänd i bildningsnämnden 15.6.2021. Revidering godkänd i bildningsnämnden 16.6.2026
och i kultur- och fritidsnämnden 27.8.2026.

Innehåll

Introduktion	I
Arbetsgrupp	I
5 baspelare för Raseborgs stads plan för kulturfostran	2
1. Lag om kulturverksamhet	2
2. Barns rättighet till konst och kultur	3
3. Jämlikhet	3
4. Olika konstformer	3
5. Mångsidiga kompetenser	4
Plan för kulturfostran	
– Årligen återkommande kulturprogram	7
Småbarnspedagogik (alla grupper)	7
Småbarnspedagogik	8
Småbarnspedagogik, förskola	10
Grundläggande utbildning	13
Årskurs 1	13
Årskurs 2	15
Årskurs 3	17
Årskurs 4	19
Årskurs 5	22
Årskurs 6	24
Årskurs 7	26
Årskurs 8	28
Årskurs 9	31
Övrigt projektbaserat innehåll	34
Utvärdering	35

Introduktion

Arbetsgrupp

Sanna Himmelroos, kulturplanerare, Raseborgs stads kulturtjänster

Tove von Schantz, rektor, Katarinaskolan

Jennie Ahtola, rektor, Höjdens skola

Anne Koivuporras, rektor, Klinkbackan koulu/Fiskarin koulu (08/2021–)

Övriga deltagare under processens gång:

Lisa Strömsholm, barnbibliotekarie, Ekenäs bibliotek

Heidi Enberg, bibliotekschef, Raseborgs stadsbibliotek

Dan Lindholm, museichef, Raseborgs stad (–12/2020)

Lotta Lerviks, kultursekreterare, Raseborgs stads kulturtjänster

Sirpa Huusko, kulturplanerare, Raseborgs stads kulturtjänster

Pamela Andersson tf kulturplanerare (10/2019–3/2020)

Elisabeth Ehrstedt, bildningschef, Raseborgs stad (–6/2024)

Nina Aartokallio, chef för småbarnspedagogik, Raseborgs stad (–5/2024)

Jaana Tasanko, daghemsföreståndare, Raseborgs stad

samt deltagare i utbildningshelheten för Framtidsdalen

“Kulturläroplanen är en plan för hur kultur-, konst- och kulturarvsfostran ska förverkligas i kommunen eller i regionen som en del av undervisningen. En gemensam plan garanterar alla barn och unga i kommunen eller regionen en likvärdig möjlighet att på ett mångsidigt sätt stifta bekantskap med den lokala kulturen. Kulturläroplanen gör det också lättare för kulturaktörerna att koordinera sin egen verksamhet. I läroplanen för grundläggande undervisning (fr.o.m. 1.8.2016) nämns att en plan för kulturell fostran är en möjlighet att komplettera den lokala läroplanen.”

(Källa: <https://lastenkulttuuri.fi/sv/kulturlaroplan/>)

Raseborgs stads plan för kulturfostran består av en helhet som utgörs av ett sektoröverskridande samarbete mellan flera av stadens enheter. Utöver det sker samarbete också med tredje sektorn t.ex. genom gemensamma projekt. En del av kulturprogrammen är beställda, skräddarsydda och finansierade av Raseborgs stads kulturtjänster medan en del av programmen sker inom ramen för stadsbibliotekets, muséets och musikinstitutets verksamhet. Representanter för tredje sektorn är Hangö Frontmuseum, Christine och Göran Schildts stiftelse, Stiftelsen Pro Artibus, Västra Nylands Dansinstitut HurjaPiruetti och Fiskars museum. Raseborgs stads kulturtjänster koordinerar kulturprogrammen, d.v.s. kulturupplevelser eller -aktiviteter inom ramen för planen för kulturfostran i Raseborg.

5 baspelare för Raseborgs stads plan för kulturfostran

1. Lag om kulturverksamhet

Den nya lagen om kommunens ordnande av kulturverksamhet trädde i kraft 8.2.2019. Kulturverksamhet baserad på en plan för kulturfostran är i enlighet med kommunens uppgift att enligt punkt 4) erbjuda möjligheter till målinriktad konst- och kulturfostran inom kulturens och konstens olika former och områden.

3 § Kommunen ska ordna kulturverksamhet.

För att genomföra denna uppgift ska kommunen:

1. främja likvärdig tillgång till och mångsidigt bruk av kultur och konst,
2. skapa förutsättningar för professionellt konstnärligt arbete och professionell konstnärlig verksamhet,
3. främja utövande av kultur och konst samt medborgarverksamhet som anknyter till dessa,
4. erbjuda möjligheter till målinriktad konst- och kulturfostran inom kulturens och konstens olika former och områden,
5. främja bevarande och bruk av kulturarvet och verksamhet som stöder och utvecklar den lokala identiteten
6. främja kultur och konst som en del av invånarnas välfärd och hälsa, delaktighet och samhörighet samt den lokala och regionala livskraften,
7. främja kulturell samverkan och internationell verksamhet samt utföra andra åtgärder som har samband med kultur och konst.

(Källa: www.finlex.fi/sv/lagstiftning/forfattningssamling/2019/166#OT0)

Raseborgs stads plan för kulturfostran uppfyller alla dessa punkter.

2. Barns rättighet till konst och kultur

Genom en plan för kulturförskolan som utförs i småbarns pedagogiken och den grundläggande utbildningen tryggas barns rätt att få bekanta sig med konst- och kultur oberoende av föräldrarnas socioekonomiska läge. För att främja jämlikheten och barns rätt till kulturförskolan ska denna verksamhet utvecklas i samarbete med småbarns pedagogiken och grundläggande undervisningen i Raseborg. En plan för kulturförskolan stöds av Förenta Nationernas (FN) artikel nr. 31 om Barns rättigheter har barn rätt att delta i konst- och kulturlivet.

3. Jämlikhet

I arbetet med en plan för kulturförskolan har jämlikhet prioriterats. Man har också tagit i beaktande de utmaningar som förekommer i samband med att Raseborg är en tvåspråkig stad. Jämförbart innehåll i kulturprogrammen bör därför kunna levereras jämlikt på båda språken.

Raseborg är en geografiskt omfattande stad där skolans eller daghemmets läge inte ska begränsa kulturutbudet.

4. Olika konstformer

Syftet är att barn och unga presenteras och aktiveras kring uttryckssätt, som konst och kultur kan erbjuda. I planeringen har man tagit stöd från de (9) av kultur- och undervisningsministeriet godkända konstformerna:

1. bildkonst
2. musik
3. hantverk och design
4. mediekonst
5. dans
6. ordkonst och litteratur
7. cirkuskonst
8. arkitektur
9. teaterkonst

(Källa: Grundläggande konstundervisning | Utbildningsstyrelsen)

5. Mångsidiga kompetenser

Under skapandet av planen har man även haft i åtanke de sju centrala mångsidiga kompetenser som ingår i målen för varje läroämne:

1. Förmåga att tänka och lära sig
2. Kulturell och kommunikativ kompetens
3. Vardagskompetens
4. Multilitteracitet
5. Digital kompetens
6. Arbetslivskompetens och entreprenörskap
7. Delaktighet och hållbar utveckling

(MÅL FÖR LÄRANDE 10/II/2017 Opetushallitus 13)

Planen för småbarnspedagogik i Raseborg, s. 12, Läroplan för förskoleundervisningen i Raseborgs stad, s. 9 och Läroplan för den grundläggande utbildningen i Raseborg, s. 15.

Målsättning och syfte för stadens plan för kulturfostran

Målsättningen är att utveckla kulturprogrammen så att de är kopplade till småbarnspedagogikens småbarnsplan och den grundläggande utbildningens läroplan. På så sätt utgör kulturprogrammen en verksamhet i barnens vardag.

Ett kulturprogram i dagvård och skola har många positiva effekter. Programmet utgör ett avbrott i vardagen och kan ge barnet en oförlömlig upplevelse eller presentera en konst och ett uttrycksätt som barnet kan ha nytta av i sitt eget identitetsskapande. Det är berikande att barnet får besöka och bekanta sig med lokalt belägna kulturinstitutioner som kulturhus, bibliotek, museer och andra kulturhistoriskt viktiga platser.

Målet är att barnen ska få en inblick i olika konstarter. Genom att bekanta sig med konstarterna kan barnet hitta en ny hobby eller fritidssysselsättning. En givande fritidssysselsättning höjer välmående och har en förebyggande effekt mot utslagning.

Kulturprogrammen ger också ett utgångsläge där externa kulturaktörer kommer in med sin expertis inom en viss konst och därmed fungerar som en förebild för eleven. I vardagen kommer elever sällan i kontakt med kulturaktörer annat än på avstånd, då eleven agerar passiv åskådare. Detta kan vara ett första steg att se kulturbranschen som ett möjligt yrkesval.

Syftet är att alla barn ska ha jämlika möjligheter att uppleva kultur och skapa konst, oberoende av skola, lärare, språkgrupp, geografiskt avstånd eller socioekonomisk bakgrund. Planen för kulturfostran involverar och samlar många kulturaktörer och -organisationer verksamma i Raseborg och skapar arbetsmöjligheter för dem.

Utvärdering

Inom förverkligandet av planen strävar man till att alltid samla in feedback av alla involverade. Arbetsgruppen tar ställning till den. Därefter kan innehållen och kulturprogrammen vid behov justeras och utvecklas.

Rollfördelning, förväntningar och ansvarsområden

- För att nå ett lyckat möte mellan kulturaktören och barnet är det viktigt att satsa på förarbete och implementeringen av kulturprogrammet. I detta arbete är skolans eller daghemmets roll som kommunikatör, samt lärarens roll som förebild viktig.
- Förväntningen är att läraren/personalen med en positiv, nyfiken och öppen attityd förbereder barnen för besöket.
- Man är medveten om att elever med anpassningssvårigheter för avbrott i vardagsrutinerna skall informeras och ges möjlighet att förbereda sig inför mötet med kulturaktören.
- Under själva besöket eller programmet ansvarar skolans eller daghemmets vuxna för gruppens/klassens trygghet.
- Det är viktigt att en lärare eller en vuxen som känner gruppen/klassen, deltar i programmet och lotsar barnen genom ett lyckat besök.
- Kulturbesökens konstnärer, ledare, guider eller pedagoger ansvarar för ett välplanerat, förberett, högklassigt och kvalitativt innehåll.

Koordinering och statistikuppföljning

Raseborgs stads kulturtjänster och bibliotek skickar ut infobrev till rektorer och lärare via bildningscheferna. De berörda lärarna bekräftar klockslagen till kulturtjänsternas och bibliotekens personal som vid behov gör ändringar i tidtabellerna. Därefter planerar kulturplaneraren eventuella transporter. I en del av kulturprogrammen sker koordineringen direkt med kulturaktören. Samma modell gäller även inom småbarnspedagogiken.

En statistikuppföljning av kulturprogrammen är en viktig del av verksamhetens helhet. Antalet barn och personal ska räknas och meddelas till kulturtjänsterna efter genomfört kulturprogram.

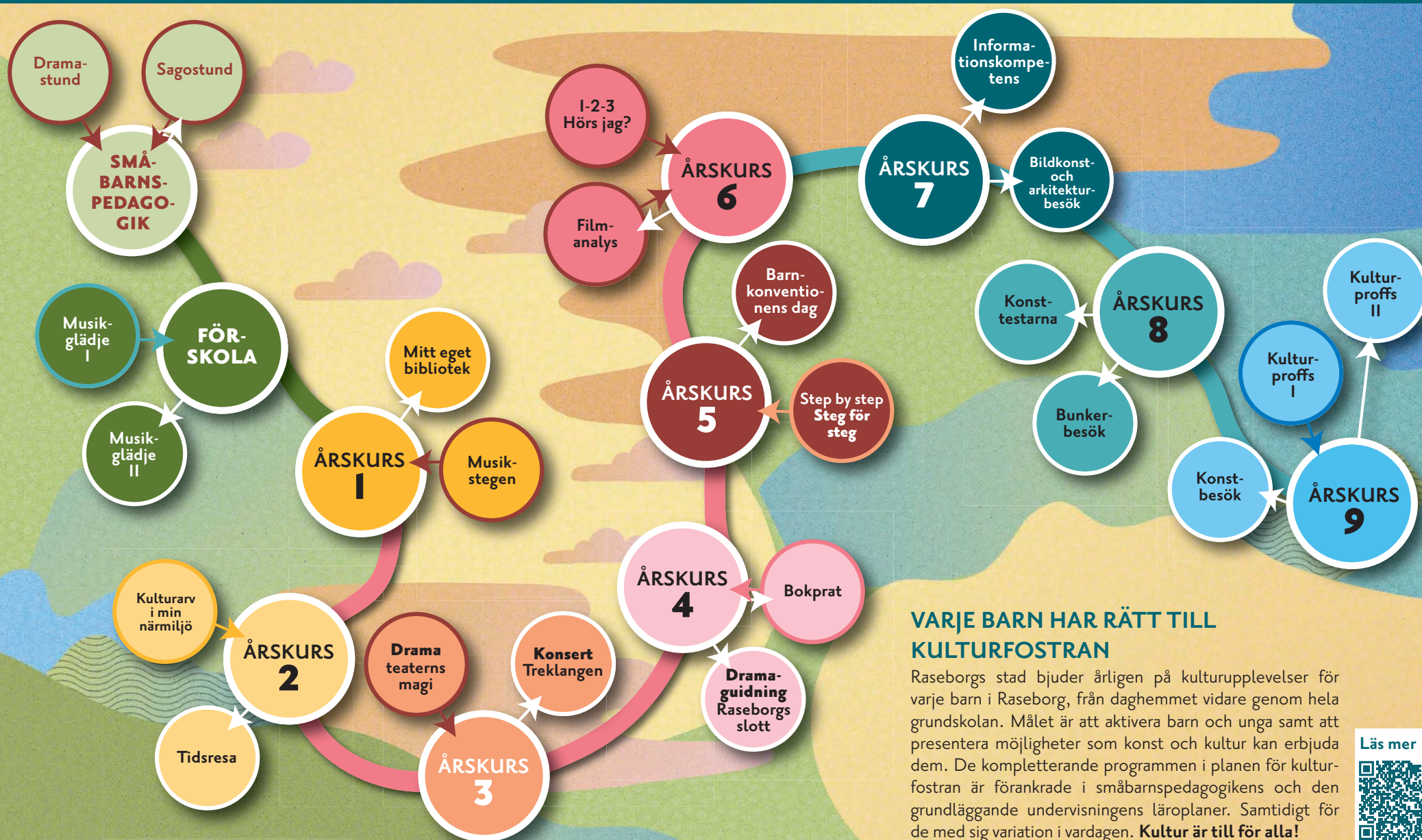
I en del av kulturprogrammen erhålls ett material från kulturtjänsterna. Vid frågor och oklarheter ska med låg tröskel kontaktas: *Kulturplanerare tfn 019-289 2780 eller e-post kult@raseborg.fi*

En del av kulturprogrammets innehåll finansieras av kulturtjänsterna (info om det finns under programpresentationernas underrubrik "Ansvarsfördelning").

RASEBORG
RAASEPORI

PLAN FÖR KULTURFOSTRAN

VARJE BARN HAR RÄTT TILL KULTURFOSTRAN

Raseborgs stad bjuder årligen på kulturupplevelser för varje barn i Raseborg, från daghemmet vidare genom hela grundskolan. Målet är att aktivera barn och unga samt att presentera möjligheter som konst och kultur kan erbjuda dem. De kompletterande programmen i planen för kulturfostran är förankrade i småbarnspedagogikens och den grundläggande undervisningens läroplaner. Samtidigt för de med sig variation i vardagen. **Kultur är till för alla!**

Läs mer

Plan för kulturfostran

– Årligen återkommande kulturprogram

Småbarnspedagogik (alla grupper)

I. Kulturstunder i vardagen

När: Enligt ett av daghemmet utarbetat system i barnens vardag

Plats: I daghemmets egna utrymme

Vad: Kulturstunder i vardagen

Beskrivning

I daghemmen i Raseborg finns bildkonst, dans och musik med i barnens vardag. Barnen har tillgång till material som anknyter till konstarterna, dvs rytminstrument och konstnärsmaterial. I daghemmen finns också högtalare/teknik för musik- och filmuppspelning och i många även ett piano och gitarrer.

Högläsning av sagor ingår i vardagsrutinerna och barnens fantasi i leken bejakas.

Personalen

- inspirerar barnen till att använda alla sinnen
- stöder barnen i att uttrycka känslor och tankar via olika konstformer
- tar vara på kulturutbudet i närmiljön
- gör barnen bekanta med mångsidiga redskap, material och tekniker
- skapar estetiska och inspirerande lärmiljöer
- uppmuntrar barnen till ett undersökande och forskande angreppssätt
- lyssnar på, upplever och skapar musik tillsammans med barnen, t.ex. genom att sjunga, spela på instrument, röra sig till musik, lyssna på rytmer
- uppmuntrar till musikframföranden
- tolkar, skapar och analyserar bilder och skulpturer tillsammans med barnen, t.ex. genom att handla i användningen av olika tekniker och deras kombinationer, måla, rita, bygga, modellera
- analyserar tillsammans med barnen konstverk, medieinnehåll, föremål, natur, byggnader
- gör barnen bekanta med hantverkstraditioner, t.ex. genom att bygga, sy, snickra
- gör barnen bekanta med barnlitteratur, ordkonst, teater, drama, dans, lek
- skapar mediepresentationer tillsammans med barnen

Verksamheten stödjer följande mål i den lokala planen för småbarnspedagogik

Att på ett målinriktat sätt stödja utvecklingen av barnens musikaliska, visuella, verbala och uttrycksförmåga och låta barnen bekanta sig med kulturarvet och olika konstarter.

- ge utrymme för barnens kreativitet
- se och uppleva konst på ett mångsidigt sätt
- stärka barnens färdigheter att uttrycka sig på olika sätt
- ge barnen musikaliska upplevelser, stärka intresse och förhållande till musik
- utveckla barns förhållande till bildkonst, annan visuell konst och kulturarvet
- stärka barnens positiva självbild

Ansvarsfördelning

Finansiär, innehåll:	Raseborgs stads småbarnspedagogik
Finansiär, transporter:	Raseborgs stads småbarnspedagogik
Koordinering:	Raseborgs stads småbarnspedagogik
Kontaktperson från daghemmet:	Raseborgs stads småbarnspedagogik
Kulturaktör:	Raseborgs stads småbarnspedagogik
Statistikuppföljning:	Raseborgs stads småbarnspedagogik

Småbarnspedagogik

I. Dramastund

När: 1–2 besök till daghemmet per läsår

Tid: ca 60 min

Plats: I daghemmets eget utrymme

Vad: Dramaprojekt, där en dramapedagog besöker varje grupp (alla utom förskolegrupperna)

Beskrivning

Dramastunden bygger på konfliktlösning med hjälp av dramametoder ”i fiktionen kan vad som helst hända”.

Dramastunden innehåller bland annat att:

- känna av gruppen
- skapa koncentration och förväntan, alla skall synas
- leda barnen mot fantasi, kreativitet, improvisation med enkla dramaövningar som innehåller kreativa inslag
- inspirera till eget skapande, tillåtande och frihet
- uppgifter att lösa, öva empati och samarbete
- reflektionsövningar

Verksamheten stödjer följande mål i den lokala planen för småbarnspedagogik

Att på ett målinriktat sätt stödja utvecklingen av barnens verbala och kroppsliga uttrycksförmåga och låta barnen bekanta sig med olika konstarter.

- ge utrymme för barnens kreativitet
- se och uppleva konst på ett mångsidigt sätt
- stärka barnens färdigheter att uttrycka sig på olika sätt
- stärka barnens positiva självbild

Ansvarsfördelning

Finansiär, innehåll: Raseborgs stads kulturtjänster

Finansiär transporter: Inga transportkostnader för daghemmen

Koordinering: Raseborgs stads kulturtjänster tillsammans med dramapedagogen

Daghemmets kontaktperson: Teamansvarig småbarnspedagog (alltid kopia till daghemsföreståndaren)

Kulturaktör: Dramapedagog

Statistikuppföljning: Raseborgs stads kulturtjänster

2. Sagostund

När: på vårterminen

Tid: 0,5 h

Plats: i daghemmet eller på biblioteket

Vad: Sagostund med tema

Beskrivning

Stadsbiblioteket sammanställer ett gemensamt tvåspråkigt material för alla daghem i samarbete med en lärare i småbarnspedagogik. Sagopaketet innehåller sagor, pedagogiskt arbetsmaterial och rekvisita.

Syftet med sagostunden är att stärka barnens språk, fantasiförmåga och emotionella färdigheter samt bygga en grund för framtida litteraturintresse. Sagostunden utgår från någon av de värderingar och tyngdpunkter som tas upp i läroplanen för småbarnspedagogik. Barnens delaktighet är viktig.

Information om sagostundens tema, bokningar och förslag till förberedande aktiviteter skickas ut till daghemmen i god tid före vårterminen.

I mån av möjlighet kan sagostunden också ordnas på biblioteket.

Verksamheten stödjer följande mål i den lokala planen för småbarnspedagogik

- få känna glädje i lärandet
- använda fantasi och kreativitet
- ställa frågor och ifrågasätta
- träna förmågan att lyssna, identifiera och förstå olika synsätt
- reflektera över egna värderingar och attityder

- genom att bekanta sig med mångfald av språk, kulturer och åskådningar främja en positiv inställning till dessa.
- stödjas i förmåga att hantera känslor
- stödja förmågan att tolka och producera olika slag av meddelanden
- tillgång till rik textmiljö

Ansvarsfördelning

Finansiär, innehåll: Biblioteket

Finansiär transporter: Daghemsenheden

Koordinering: Bibliotekets representant kontaktar daghemmet

Kontaktperson från daghemmet: Teamansvarig småbarnspedagog (alltid kopia till daghemsföreståndaren)

Kulturaktör: Bibliotekspersonal tillsammans med daghemspersonalen

Statistikuppföljning: Biblioteket och Raseborgs stads kulturtjänster

Småbarnspedagogik, förskola

I. Musikglädje I

När: höstterminen

Tid: ca 45 min

Plats: I egna utrymmen i daghemmen

Vad: Musikbesök i förskolan

Beskrivning

Alla barn i förskolan får besök av en musikpedagog. Under besöket utforskar man röst, sång, melodi och rytm tillsammans. Syftet med musikstunden är att väcka intresse för musik och ge barnen en förberedande instrumentkännedom.

Förberedande material:

Dagvårdspersonalen erhåller notmaterial på de sånger och rytmer som ingår i föreställningen (se Musikglädje II). Barnen får sjunga och öva på sångerna och rytmerna under sina musikstunder tillsammans med dagvårdspersonalen. (Notmaterialet finns både på svenska och finska)

Verksamheten stödjer följande mål i den lokala planen för förskoleundervisningen

- att stärka barnets kognitiva, emotionella, motoriska och kommunikativa utveckling att stärka barnets kulturella identitet och uttrycksförmåga
- att ge barnet musikaliska upplevelser som fungerar som en bra grund till att utveckla ett positivt förhållande till musik
- att stöda barnet i dess sociala, emotionella och kommunikativa utveckling, samt att utveckla
- barnets musikaliska uttrycksförmåga

- att stöda barnet i den kognitiva utvecklingen med hjälp av rytmik och sång
- att frigöra skapande krafter och stöda barnets kreativa utveckling
- att föra vårt kulturarv vidare

Innehåll:

- de musikaliska elementen; harmoni, dynamik, melodi, klangfärg, rytm/tempo, improvisation
- bekanta sig med olika musikstilar och rytmik
- lyssnande
- kulturarv; t.ex. sångstil enligt Kalevala

Metoder:

- besöka konserter
- sång och sånglekar
- bekanta sig med olika instrument
- röra sig till musik
- lyssna till olika musikstilar

Ansvarsfördelning

Finansiär, innehåll: Musikinstitutet Raseborg
Finansiär transporter: Programmet sker i dagvårdsenheten
Koordinering: Musikinstitutet Raseborg
Kontaktperson från daghem: Ansvariga förskolepedagogen (alltid kopia till daghemsföreståndaren)
Kulturaktör: Musikpedagog från Musikinstitutet Raseborg
Statistikuppföljning: Musikinstitutet och Raseborgs stads kulturtjänster

2. Musikglädje II

När: Vårtermin (mars-april)

Plats: Sigurd Snåresalen, Raseborgsvägen 8, Ekenäs

Tid: 45 min + resor till och från Sigurd Snåresalen

Vad: Det försvunna instrumentet – föreställning för förskolebarn

Beskrivning

Musiksagan Det försvunna instrumentet är en föreställning, som genomförs av Musikinstitutet Raseborgs musikpedagoger och elever.

Syftet med musiksagoföreställningen är att väcka intresse för musik och ge barnen en förberedande instrumentkännedom.

Bakgrund

Det försvunna instrumentet är en musiksaga som skrevs för musiklekskolan då Musikinstitutet Raseborg firade 20-årsjubileum (2013). Föreställningen är en interaktiv upplevelse med förskolebarn i publiken. De sjunger med och hjälper Draken Albin att hitta det försvunna instrumentet under musiksagans gång.

Förberedande material:

Dagvårdspersonalen erhåller notmaterial på de sånger och rytmer som ingår i föreställningen. Barnen får sjunga och öva på sångerna och rytmerna under sina musikstunder tillsammans med dagvårdspersonalen. (Notmaterialet finns både på svenska och finska).

Föreställningen finns som en inspelning så att barnen inte ska gå miste om programmet om olika omständigheter omöjliggör det fysiska besöket till Tralleborgs slott (d.v.s. Sigurd Snåresalen i Ekenäs). Alternativt visas alltså en filminspelning av föreställningen i egna utrymmen i daghemmet.

Verksamheten stödjer följande mål i den lokala planen för förskoleundervisningen

- att stärka barnets kognitiva, emotionella, motoriska och kommunikativa utveckling att stärka barnets kulturella identitet och uttrycksförmåga
- att ge barnet musikaliska upplevelser som fungerar som en bra grund till att utveckla ett positivt förhållande till musik
- att stöda barnet i dess sociala, emotionella och kommunikativa utveckling, samt att utveckla barnets musikaliska uttrycksförmåga
- att stöda barnet i den kognitiva utvecklingen med hjälp av rytmik och sång
- att frigöra skapande krafter och stöda barnets kreativa utveckling
- att föra vårt kulturarv vidare

Innehåll:

- de musikaliska elementen; harmoni, dynamik, melodi, klangfärg, rytm/tempo, improvisation
- bekanta sig med olika musikstilar o rytmik
- lyssnande
- kulturarv; t.ex. sångstil enligt Kalevala

Metoder:

- besöka konserter
- sång och sånglekar
- bekanta sig med olika instrument
- röra sig till musik
- lyssna till olika musikstilar

Ansvarsfördelning

Finansiär, innehåll:	Musikinstitutet Raseborg
Finansiär, transporter:	Raseborgs stads kulturtjänster
Koordinering:	Musikpedagog eller arbetsgrupp från Musikinstitutet Raseborg
Kontaktperson från daghem:	Ansvariga förskolepedagogen (alltid kopia till daghemsföreståndaren)
Kulturaktör:	Musikpedagog eller arbetsgrupp från Musikinstitutet Raseborg
Statistikuppföljning:	Musikinstitutet Raseborg och Raseborgs stads kulturtjänster

Grundläggande utbildning

Årskurs I

I. Mitt eget bibliotek

När: höstterminen (september - oktober)

Plats: Biblioteket

Tid: ca 45 min + förflyttningstid

Vad: Varje barn i Raseborg har rätt att använda biblioteket

Beskrivning

Eleven bekantar sig med sitt närbibliotek och hur man använder det. Tyngdpunkten ligger på att få rätt till gratis bibliotekstjänster. Eleven lär sig om bibliotekets regler och bekantar sig med barnbokssamlingen.

Förberedande material:

Lånekortsblanketter och biblioteksinformation till föräldrarna delas ut till alla ettor i början av terminen, föräldrarna fyller i hemma så att barnet kan få ett eget lånekort. Läraren har ett klasskort för pulpetböcker och annat material som används i klassen. Läraren diskuterar med eleverna före besöket om de varit till biblioteket förut och vad man kan göra där.

Uppföljning: Klassen besöker biblioteket regelbundet.

Syftet är att eleven ska känna sig välkommen på biblioteket samt bli bekant med utrymmena, böckerna och personalen. Eleven får grundläggande kunskap om vad ett bibliotek är och hur man använder det. Eleven inspireras att börja låna och läsa böcker.

Verksamheten stödjer följande mål i den lokala läroplanen

- att väcka intresse för litteratur
- att väcka lust att läsa
- besöker biblioteket
- bekantar sig med kulturutbudet i närområdet
- läser och lyssnar till skrivna texter

1. *Förmåga att tänka och lära sig*
2. *Kulturell och kommunikativ kompetens*
3. *Vardagskompetens*

Ansvarsfördelning

Finansiär, innehåll:	Raseborgs stadsbibliotek
Finansiär, transport:	Skolorna räknar in i sin budget transporten till och från biblioteket
Koordinering:	Bibliotekets personal kontakter klasslärare i åk I
Kontaktperson från skolan:	Klasslärare åk I (alltid kopia till föreståndare/rektor)
Kulturaktör:	Bibliotekets representant
Statistikuppföljning:	Biblioteket och Raseborgs stads kulturtjänster
Annan uppföljning:	Aktören samlar in feedback

2. Musikstegen

När: Musikerbesök (mars-april)

Plats: I den egna klassen

Tid: 45 min

Vad: Musik- och instrumentpresentation

Beskrivning

Instrumentlärare från Musikinstitutet besöker klassen i skolan.

I-2 musikpedagoger presenterar sina instrument. Förevisar hur instrumentet kan låta på olika sätt. Nämner musikhistoriskt viktiga kompositörer. Ger barnen en uppfattning om klassisk musik.

Verksamheten stödjer följande mål i den lokala läroplanen

- Att bekanta sig med olika instrument
- Aktivt musikklyssnande
- Bli bekant med musikens grundbegrepp

1. *Förmåga att tänka och lära sig*
2. *Kulturell och kommunikativ kompetens*
3. *Vardagskompetens*
4. *Multilitteracitet*

Ansvarsfördelning

Finansiär, innehåll:	Musikinstitutet Raseborg och Raseborgs stads kulturtjänster
Finansiär, transporter:	Inga transportkostnader för skolorna.
Koordinering:	Musikinstitutet Raseborg och Raseborgs stads kulturtjänster
Kontaktperson från skolan:	Klasslärare åk I (alltid kopia till rektor)
Kulturaktör:	Musikinstitutet Raseborg
Statistikuppföljning:	Raseborgs stads kulturtjänster

Årskurs 2

1. Kulturarv i min närmiljö

När: Höstterminen (september)

Plats: Klassläraren tar sin klass ut i skolans närmiljö

Tid: minst 45 min

Vad: Klassen besöker en kulturhistorisk plats i sin egen närmiljö

Beskrivning

I uppbyggandet av en plan för kulturfostran där hela staden fungerar som inlärningsmiljö inleds detta med elevens absoluta närmiljö.

Målet är att eleven ska känna till något som är specifikt just för den närmiljö där den egna skolan är belägen. I närmiljöerna till skolorna finns det byggda kulturmiljöer av riksintresse. Tanken är att identifiera och uppmärksamma dessa områden och platser. Det kan vara ett monument, en byggnad eller en kulturhistorisk plats eller miljö.

Eleven kan identifiera kulturhistoria och få möjlighet att uppskatta närmiljön. Att spegla den egna närmiljön emot Raseborgs stad som en större helhet kan utveckla eleven i både tolerans och det egna identitetsskapandet.

Raseborgs museum skickar varje höst ut listan på museiverkets lista över byggda kulturmiljöer av riksintresse i Raseborg till alla rektorer för lågklasserna.

Verksamheten stödjer följande mål i den lokala läroplanen

- Människan och människans verksamhet (den byggda miljön)
- Bekantar sig med kulturutbudet i närområdet och högtidstraditioner

1. *Förmåga att tänka och lära sig*

2. *Kulturell och kommunikativ kompetens*

3. *Vardagskompetens*

7. *Delaktighet och hållbar utveckling*

Ansvarsfördelning

Finansiär, innehåll: Skolan

Finansiär, transporter: Inga transporter

Koordinering: Raseborgs museum skickar ut material

Kontaktperson från skolan: Klasslärare åk 2 (alltid kopia till rektor/föreståndare)

Kulturaktör: Skolan i samarbete med Raseborgs museum

2. Tidsresa

Tidsresa till år 1890 i ett närmuseum (Raseborgs museum, Fiskars museum eller i Karisområdet närbeläget utrymme.)

När: Vårterminen (april-maj)

Plats: 1. Raseborgs museum 2. Fiskars museum 3. i Karisområdet närläget utrymme

Tid: 1,5–2 h (se närmare beskrivning nedan)

Vad: Klassläraren tar med klassen på tidsresa enligt instruktioner som kommer från närmuseet eller stadens kulturtjänster

Beskrivningar

1. Tidsresor på Raseborgs museum

Kom och upplev en resa tillbaka i tiden i det lilla röda huset vid Raseborgs museum. Vi provar på hur det var att leva förr i tiden då elektricitet och telefoner inte fanns i hemmen. Tidsresor är ett roligt och mycket pedagogiskt koncept där barnen får en uppfattning om hur det var då mormorsmor eller farfarsfar var unga. Barnen är delaktiga i hela programmet och får själva medverka i alla aktiviteter.

Tid: ca 1,5–2 h **Grupp:** 10–20 barn (+ vuxna)

2. Tidsresa: Livet i Fiskars bruk

”På tidsresan är barnen delaktiga i berättelsen”

Tidsresan är ett rollspel där eleverna i en blandning av lek, drama och observation får uppleva sin närmiljö och bekanta sig med sin kulturhistoria. Efter tidsresan får barnen dela med sig sina tankar och funderingar om resan. Frågorna som leder till dialogen fokuserar på likheter och skillnader mellan nu och då ur barn-, genus- miljö- och immigrationsperspektiv. Vi vill uppmuntra och stödja läraren att fortsätta diskussionen i skolan. Teman på tidsresorna byggs runt museets utställningsinnehåll.

I regel tar en tidsresa 2h

Tid: kl. 10–12 **Grupp:** max. 12 barn (+ vuxna)

3. Tidsresa i Karisområdet närläget utrymme

Museipedagog eller kulturaktör med lokalkännedom leder eleverna genom tidsresan enligt konceptet. Tidsresan är ett rollspel där gruppen i en blandning av lek, arbete och lite drama upplever hurudant barnens liv var i slutet av 1800-talet i Karis. Exempel på tema: tex. att gå i skola, lekar ute eller inne, historisk vandring. Maxgräns per grupp är ca 20 barn. Tidsresan tar ca två timmar.

Tid: 2h **Grupp:** max. 20 barn (+ vuxna)

Verksamheten stödjer följande mål i den lokala läroplanen

- Att presentera lokala föreningar och möjliga sunda fritidsaktiviteter i hembygden.
- Samarbete mellan olika åldersgrupper i hembygden, t.ex. hålla program hos en pensionärsförening.
- Människan och människans verksamhet (den byggda miljön)
- Bekanta sig med kulturutbudet i närområdet och högtidstraditioner (modersmål)

1. Förmåga att tänka och lära sig
2. Kulturell och kommunikativ kompetens
3. Vardagskompetens
7. Delaktighet och hållbar utveckling

Ansvarsfördelning

- Finansiär, innehåll: Raseborgs stads kulturtjänster, Raseborgs museum
Finansiär, transporter: Raseborgs stads kulturtjänster
Koordinering: Raseborgs stads kulturtjänster
Kontaktperson från skolan: Klasslärare åk 2 (alltid kopia till rektor/föreståndare)
Kulturaktör: Eleverna delas upp till närmast liggande museum:
Skolor i Ekenäsneiden: Raseborgs museum
Skolor i Pojo & Fiskars: Fiskars museum
Skolor i Karis & Svartå: Anställd kulturaktör agerar i Karisområdet närbeläget utrymme
Statistikuppföljning: Raseborgs stads kulturtjänster

Årskurs 3

I. Drama – Teaterns magi

När: Höstterminen

Plats: En dramapedagog besöker klassen

Tid: 45 min

Vad: Drama- och/eller improvisationsverkstad

Beskrivning

Eleverna bekantar sig med teaterkonst genom en saga. Valet av sagan baseras på dess budskap. Dramapedagogen inspirerar eleverna att hitta olika element inom improvisation och drama.

Verksamheten stödjer följande mål i den lokala läroplanen

Målet är att uppmuntra eleven att använda sin kreativitet och uttrycka sig mångsidigt i olika kommunikationssituationer, även genom drama.

- att uttrycka sig genom drama och multimedialt
- att kunna uttrycka sin egen åsikt, ställa frågor
- öva sig i att lyssna samt hålla muntliga presentationer (t.ex. berätta om en bok)

1. Förmåga att tänka och lära sig
2. Kulturell och kommunikativ kompetens
3. Vardagskompetens
4. Multilitteracitet
6. Arbetslivskompetens och entreprenörskap
7. Delaktighet och hållbar utveckling

Ansvarsfördelning

Finansiär, innehåll:	Raseborgs stads kulturtjänster
Finansiär, transporter:	Dramapedagogen besöker skolklassen
Koordinering:	Raseborgs stads kulturtjänster tillsammans med dramainstruktör/-pedagogen
Kontaktperson från skolan:	Klasslärare åk 3 (alltid kopia till rektor/föreståndare)
Kulturaktör:	Dramainstruktör/-pedagog (med konceptutbildning)
Statistikuppföljning:	Raseborgs stads kulturtjänster

2. Treklängen – Kolmisointu

När: vår (maj)

Plats: För eleverna i Ekenäs-Tenala med omnejd: Kulturhuset Karelia, Skillnadsgatan 11, Ekenäs
För eleverna i Karis-Pojo med omnejd: TryckeriTeatern/Kulturhuset Fokus, Dalgatan 4, Karis

Tid: 45 min + resor till och från konsertplatsen

Vad: Ett projekt, där alla treor får uppleva en konsertberättelse framförd av yrkesmusiker och skådespelare.

Beskrivning

Projektet Treklängen - Kolmisointu har sedan 2013 bjudit alla Raseborgs elever i årskurs tre på en konsert med musiker från Finländska Kammarorkestern. Evenemanget är en konserthelhet som även innefattar en interaktiv berättelse. Konserten är dramatiserad och ledd av två professionella skådespelare.

Verksamheten stödjer följande mål i den lokala läroplanen

Finländsk musik

- Bekanta sig med andra kulturers musik
- Aktivt lyssna på musik och tolka sin musikupplevelse
- genom att lyssna till olika musikstilar fantisera, rita och röra sig till musik
- att lyssna till och analysera egen och andras producerade musik
- känna till de viktigaste instrumenten i en orkester, (utseende, ljud)
- att behärska musikens grundbegrepp

1. *Förmåga att tänka och lära sig*

2. *Kulturell och kommunikativ kompetens*

3. *Vardagskompetens*

4. *Multilitteracitet*

7. *Delaktighet och hållbar utveckling*

Ansvarsfördelning

Finansiär, innehåll: Sophie von Julins stiftelse genom bidrag till Finländska Kammarorkestern rf.
Finansiär, transporter: Sophie von Julins stiftelse genom bidrag till Finländska Kammarorkestern rf.
Koordinering: Raseborgs stads kulturtjänster
Kontaktperson från skolan: Klasslärare åk 3 från varje skola (alltid kopia till rektor)
Kulturaktör: Finländska Kammarorkesterns musiker samt anlitade skådespelare)

Årskurs 4

1. Bokprat

När: Vårterminen (mars, april)

Plats: Biblioteket

Tid: ca 45 min + förflyttningstid

Vad: Raseborgs stads bibliotekspersonal tipsar om böcker

Beskrivning

Presentation av böcker ur olika genrer. Bokpratet kan bestå av muntlig presentation, högläsning av valda delar, video (boktrailers) med mera. Böckerna som presenteras är utvalda för att passa åldersgruppen och det finns alltid även lättlästa alternativ. I bokpratet kan ingå skönlitteratur, faktaböcker, grafiska romaner, ljudböcker och e-böcker.

Efter presentationen får eleverna låna de böcker som intresserar dem. Böckerna kan lånas antingen på elevernas egna kort eller på klassens kort.

Förberedelser:

Diskussion i klassen om genrer och litterär smak. Vilka genrer känner eleverna till? Vad gillar de att läsa? Hur väljer de böcker? Kan man utifrån titel och/eller pärmbild veta vilken genre en bok tillhör?

Uppgift:

För att stärka elevernas läsmotivation kan bokprat med fördel kopplas till en litteraturuppgift som läraren planerat i skolan, t.ex. bokreferat, bokpresentation eller liknande. I mån av möjlighet kan bokpratet anpassas till något tema man arbetar med i skolan, detta bör planeras i god tid.

Bokpratets syfte är att väcka elevernas läslust och visa på den rikedom av litteratur som biblioteket erbjuder. Eleven handleds i att utveckla sin läsaridentitet och hitta böcker som tilltalar hen. Eleven blir bekant med biblioteket och bibliotekspersonalen, vilket stödjer den fortsatta läsutvecklingen.

Verksamheten stödjer följande mål i den lokala läroplanen

Eleven känner i någon mån till barn- och ungdomslitteratur, medietexter och andra texter och kan dela med sig av sina läserfarenheter, även i multimediala miljöer.

Förstå språk, litteratur och kultur

- besöka bibliotek regelbundet
- känna till olika avdelningar på biblioteket
- att bekanta sig med bibliotekstjänster i anslutning till informationssökning (gärna i samarbete med stadsbiblioteket)
- bekanta sig med nordisk barnlitteratur och de nordiska språken
- lära sig om den egna kulturen

1. *Förmåga att tänka och lära sig*

2. *Kulturell och kommunikativ kompetens*

3. *Vardagskompetens*

4. *Multilitteracitet*

5. *Digital kompetens*

6. *Arbetslivskompetens och entreprenörskap*

Ansvarsfördelning

Finansiär, innehåll:	Raseborgs stadsbibliotek
Finansiär, transport:	Skolorna räknar in transporten till och från närbiblioteket i sin budget
Koordinering:	Bibliotekets personal tar kontakt med klassläraren
Kontaktperson från skolan:	Klasslärare åk 4 (eller modersmålsläraren) (alltid kopia till rektor)
Kulturaktör:	Bibliotekets representant
Statistikuppföljning:	Biblioteket

2. Dramatiserad vandring vid Raseborgs slott (Domowik)

Nytt inlägg i planen för kulturfostran, har arrangerats tidigare som ett tillägg

När: Höstterminen (september, svenskspråkiga guidningar) Vårterminen (april-maj, finskspråkiga guidningar)

Plats: Raseborgs slott

Tid: 1,5–2 h (se närmare beskrivning nedan)

Vad: Klassläraren tar med klassen på den dramatiserade vandringen enligt instruktioner som kommer från stadens kulturtjänster

Beskrivning:

Alla skolor har sedan 2024 en klassuppsättning av boken: Domowik – I skuggan av Raseborg av Ilkka Auer. Boken introducerar fyrornas dramavandring vid Raseborgs slott. Innehållet i detta kulturprogram består av:

- läsa boken i klassen
- dramaguidning på Raseborgs slott 1,5 h
- peda-uppgifterna i klassen 1 h efter besöket på slottet.

Inför guidningen förbereds eleverna genom läsning eller högläsning ur boken för att få ut mer av besöket. Man behöver inte ha läst hela boken före besöket utan kan fortsätta efter besöket, men gärna lite så eleverna kommer in i sagovärlden och känslan. Förbered också era elever på att dramavandringen kan vara lite spännande och att borgen är mörk och mystisk så att de inte blir rädda.

Uppgiften för efterarbetet med dramaguidningen får lärarna i förväg, men den skall ges till eleverna först efter guidningen. Det är en kort feedbackuppgift där de får skriva eller rita om glada drömmar, önskningar eller någon fantasihistoria som slutar lyckligt.

Flera grupper åker i samma buss till Raseborgs slott och delas upp så att grupperna turvis har lunch/fritid att röra sig i naturen före eller efter eget besök (se skild tidtabell). Bussen stannar på parkering bredvid bron, varifrån alla går en kort sträcka till biljettkiosken.

Räkna med att det går nästan hela dagen med bussresorna för alla utom grupperna som har egen buss och inte behöver bli kvar på området. Skolan tar med egen matsäck till eleverna, så meddela ert kök i god tid. Varma kläder/regnkläder och stövlar vid behov (inga paraplyer), eftersom det är kallt inne i borgen.

Borgen är inte lämplig för personer med rörelsehinder pga höga trappor och svårtillgänglighet. Sådana elever behöver eget program i skolan eller på området med en egen assistent. Mycket oroliga barn kräver egna assistenter. Meddela gärna innan guidningen ifall ni har barn med specialbehov med er så skådespelarna också är medvetna om detta och kan ta hänsyn.

Blir det extra tid över kan man röra sig fritt på slottsängen (dock inte inne i borgen), leka, fota växter eller bara umgås, ev. ha högläsning ur boken etc. Ett tips är att gå Kärleksstigen till Forngården i Snappertuna. Den startar bakom sommarteatern.

Verksamheten stödjer följande mål i den lokala läroplanen

- Väcka elevens intresse för historia som vetenskap och identitetsskapande läroämne
- Handleda eleven att känna till olika historiska källor
- Hjälpa eleven att inse att historisk information kan tolkas på olika sätt
- Hjälpa eleven att förstå olika sätt att dela in historien i epoker och att använda därmed relaterade historiska begrepp.
- Hjälpa eleven att förstå moiven bakom människans handlingar
- Eleven får bekanta sig med kulturutbudet i närområdet och högtidstraditioner (modersmål)
- Sporra eleven att utveckla sin litteraturkunskap och sitt intresse för barn- och ungdomslitteratur, medie- och andra texter samt ge möjlighet till positiva läserfarenheter, släcka kunskapsörst samt möjliggöra läsupplevelser som eleven kan dela med sig av bland annat i multimediala miljöer

1. Förmåga att tänka och lära sig

2. Kulturell och kommunikativ kompetens

3. Vardagskompetens

7. Delaktighet och hållbar utveckling

Ansvarsfördelning

Finansiär, innehåll:	Raseborgs stads kulturtjänster
Finansiär, transporter:	Raseborgs stads kulturtjänster
Koordinering:	Raseborgs stads kulturtjänster
Kontaktperson från skolan:	Klasslärare åk 4 (alltid kopia till rektor/föreståndare)
Kulturaktör:	Västnyländska kultursamfundet rf/Kulturbrickan samt Raseborgs Slott Turism Ab
Statistikuppföljning:	Raseborgs stads kulturtjänster
Annan uppföljning:	Responsformulär

Årskurs 5

I. Barnens dag

När: Höstterminen, Barnens dag 20.11.

Plats: Kulturhuset Fokus, Dalgatan 4, Karis

Tid: Ca 1 h plus resor

Vad: Alla Raseborgs femmor träffar stadsdirektören och varandra

Beskrivning

Sedan år 2015 har alla elever från årskurs fem fått träffa stadsdirektören. Inför besöket får eleverna skicka frågor till stadsdirektören. Stadsdirektören hälsar eleverna välkomna. I besöket ingår ett kulturprogram eller -upplevelse. Tanken är också att skolelever och lärare från olika delar av Raseborg träffar varandra, både geografiskt och över språkgränserna.

Raseborg är en barnvänlig kommun, som främjar barnets rättigheter i all kommunal verksamhet: i beslutsfattandet, förvaltningen och servicen.

Verksamheten stödjer följande mål i den lokala läroplanen

1. Förmåga att tänka och lära sig
2. Kulturell och kommunikativ kompetens
3. Vardagskompetens
4. Multilitteracitet
6. Arbetslivskompetens och entreprenörskap
7. Delaktighet och hållbar utveckling

Ansvarsfördelning

Finansiär, innehåll:	Fördelas inom arbetsgruppen (Ungdomstjänster, kulturtjänster, enheten för gröns- och vattenområden och stadens sakkunnig i välfärdsfrågor. Kulturtjänsterna finansierar kulturprogrammet.
Finansiär, transporter:	Fördelas inom arbetsgruppen
Koordinering:	Representanter från arbetsgruppen

Kontaktperson från skolan: Klasslärare åk 5 (Alla utskick som kopia till rektor/föreståndare)

Kulturaktör: Enligt beställning av Raseborgs stads kulturtjänster

Statistikuppföljning: Raseborgs stads kulturtjänster

2. Step by step - Steg för steg

När: Vårterminen (januari-mars)

Plats: Danslärare från HurjaPiruetti besöker klassen.

Tid: ca 45 min

Vad: Kroppsuttryck

Beskrivning

Bekanta dig med rörelsen, rytmen (dansen) -lektionen består av en uppvärmning, att väcka kroppen genom rörelse, en kreativ del och alternativt en liten koreografi eller av gruppanpassningsövningar och av fri dans. Målet med lektionen är att njuta av musiken och att lära sig enkla danssteg tillsammans. Den här lektionen innehåller inte undervisning i en särskild dansstil utan läraren strävar till att ta barnens ålder i beaktande och forma lektionens tema stilmässigt lämplig.

Man lär sig att hitta positiva dansrelaterade erfarenheter i träningen, uppträdandet och gruppverksamheten. Det görs övningar som utmanar kroppen i en uppmuntrande atmosfär. Man känner igen och lär sig att använda kroppens rörelsemöjligheter på typiska sätt för grenen. Man känner igen grunderna för linjeringarna och utvecklar behärskning av rörelsekvaliteter.

Målet är att fördjupa dansens glädje och glädjen i rörelsen. Förhåller sig positivt till att utmana sin egen kropp. Eleven förstår den egna kroppens möjligheter till rörelse och uttryck och förstår att vars och ens kropp är unik.

- lär sig kroppskännedom och kunskaper om dans
- blir van vid helhetsmässigt uttryck
- utvecklar sitt eget dansanta uttryck
- får en mångsidig bild av dans och relaterade fenomen

Redskap:

Lös och ledig motionsklädsel och bara fötter.

Hurja Piruetti Västra-Nylands Dansinstitut är en dansskola som ger grundfärdigheter i danskonst och uppträdande Raseborgsområdet. Undervisningens utgångspunkt är att framhäva dansens och rörelsens glädje genom att erbjuda eleverna information och kunskap om dans som en mångfasetterad konst.

Verksamheten stödjer följande mål i den lokala läroplanen

- Att röra sig och uttrycka sig till musik (musik)
- Att utveckla rytm och motorik (tillval)
- Att få prova på olika dansstilar
- Att få prova på att uppträda med dans
- Att få tillräckligt med positiva upplevelser av sin egen kropp, av att kunna och av att vara en del av gemenskapen (gymnastik)

1. Förmåga att tänka och lära sig
2. Kulturell och kommunikativ kompetens
3. Vardagskompetens
4. Multilitteracitet
6. Arbetslivskompetens och entreprenörskap

Ansvarsfördelning

Finansiär, innehåll:	Raseborgs stads kulturtjänster
Finansiär, transporter:	Inga transportkostnader för skolorna
Koordinering:	Raseborgs stads kulturtjänster tillsammans med kulturaktören (eventuell bokning av t.ex. gymnastiksal i god tid)
Kontaktperson från skolan:	Klasslärare åk 5, (Alla utskick som kopia till rektor/föreståndare)
Kulturaktör:	Hurja Piruetti Västra-Nylands Dansinstitut
Statistikuppföljning:	Raseborgs stads kulturtjänster

Årskurs 6

1. 1-2-3 Hörs jag?

När: Höstterminen (oktober-november)

Plats: I den egna skolklassen

Tid: 45 min

Vad: Expert på röst användning kommer till klassen

Beskrivning

Workshopen behandlar hållning, röst användning och självförtroende. Genom en kort introduktion till musikpedagogiken hittas gemensamma nämnare för t.ex. andningskontroll inför en presentation. Man kan använda sig av olika övningar som kan förknippas med en naturlig sångteknik eller mångsidig röst användning. Målet är att förkovra de ungas naturliga sätt att uttrycka sig.

Verksamheten stödjer följande mål i den lokala läroplanen

- Eleven kan använda sig av sin röst och kan rikta sitt budskap och ta kontakt i olika kommunikationssituationer samt modifiera sin kommunikation efter behov och ta andra i beaktande (modersmål)
- Att använda sin röst naturligt och mångsidigt inom musiken (musik)
- Att utveckla sin sångteknik
- Att bekanta sig med andra kulturers musik

1. Förmåga att tänka och lära sig
2. Kulturell och kommunikativ kompetens
3. Vardagskompetens
4. Multilitteracitet
6. Arbetslivskompetens och entreprenörskap

Ansvarsfördelning

Finansiär, innehåll:	Raseborgs stads kulturtjänster
Finansiär, transporter:	Inga transportkostnader för skolorna
Koordinering:	Raseborgs stads kulturtjänster anlitar lokal operasångare eller sångpedagog
Kontaktperson från skolan:	Klasslärare åk 6 (alltid kopia till rektor/föreståndare)
Kulturaktör:	Lokal operasångare eller sångpedagog
Statistikuppföljning:	Raseborgs stads kulturtjänster

2. Filmanalys

När: Vårterminen (april–maj)

Plats: Representant från Ekenäs filmfestival besöker klassen.

Tid: 45 min

Vad: En föreläsning om filmanalys

Beskrivning

En film är uppbyggd enligt olika berättarformer. En filmanalys ger verktyg för tolkning av olika slags filmer. Man kan närma sig filmens handling genom en förståelse för filmdramaturgiska element och uttrycksmetoder på olika nivåer. Genom filmanalysen behandlas också karaktärer och rollfunktioner.

Under lektionen bekantar man sig bland annat med filmens dramaturgiska modell (t.ex. upptrappning, vändpunkt och lösning).

I mån av möjlighet erbjuder Ekenäs Filmfest också ett biobesök för eleverna.

Verksamheten stödjer följande mål i den lokala läroplanen

- att utveckla digitala kunskaper ur ett konstnärligt perspektiv
- att planera, presentera och reflektera över den egna processen
- att stödja eleven att utveckla färdighet att analysera och tolka texter av olika slag
- att handleda eleven att öka sin kunskap och utveckla intresse för barn-och
- ungdomslitteratur och medietexter samt ge möjlighet till positiva läsupplevelser som eleven kan dela med sig av bland annat i multimediala miljöer.

1. Förmåga att tänka och lära sig

2. Kulturell och kommunikativ kompetens

5. Digital kompetens

6. Arbetslivskompetens och entreprenörskap

Ansvarsfördelning

Finansiär innehåll:	Raseborgs stads kulturtjänster (Ekenäs Filmfest finansierar biografbesöket)
Finansiär transporter:	Programmet erbjuds i skolklassen (Ekenäs Filmfest finansierar biografbesöket)

Koordinering: Raseborgs stads kulturtjänster
Kontaktperson från skolan: Klassläraren i åk 6 (alltid kopia till rektor/föreståndare)
Kulturaktör: Ekenäs Filmfest
Statistikuppföljning: Raseborgs stads kulturtjänster

Årskurs 7

I. Informationskompetens

När: Höstterminen

Plats: Närmaste bibliotek

Tid: 2 x 45 min, som dubbellesson eller två lektioner

Vad:Handledning i informationssökning både på biblioteket och i digitala miljöer

Beskrivning

Besöket består av två lektionshelheter som kan genomföras vid ett eller två tillfällen, beroende på klassens tidtabell. Syftet med besöket är att repetera och fördjupa elevens kunskap om biblioteket och bli bekant med bibliotekets samlade material- och serviceutbud. Eleven lär sig att självständigt söka fram böcker och information. Eleven förstår vikten av källkritik.

Förberedelser

Diskussion i klassen om elevernas biblioteksvanor. Har alla ett lånekort? Brukar eleverna besöka biblioteket och vad brukar de i så fall göra där? Är det lätt eller svårt att hitta det man söker på biblioteket och på webben? Hur vet man vilken information som är pålitlig?

Del 1: Bibliotekskunskap och informationssökning

Eleven lär sig om sina rättigheter och skyldigheter som kund på biblioteket samt bibliotekets serviceutbud. Eleven bekantar sig med hur bibliotekets material är organiserat och lär sig att hitta i det fysiska biblioteket och webb biblioteket.

Del 2: Praktiska övningar

Eleven övar sig i att hitta och utvärdera information i webb biblioteket, det fysiska biblioteket och på internet. Eleven lär sig att kombinera olika typer av informationskällor och beakta upphovsrätten.

Uppföljning

Klassen fortsätter besöka biblioteket tillsammans med läraren. Eleverna använder webb biblioteket och andra digitala informationskällor för skoluppgifter.

Verksamheten stödjer följande mål i den lokala läroplanen

- att sporra eleven att utveckla sin förmåga att utnyttja flera källor för att få information och att använda denna information på ett ändamålsenligt sätt
- att erbjuda eleven tillfälle att träna sin förmåga att söka, bedöma och använda information och att använda sig av flera olika källor samt göra källhänvisningar i sin egen text och följa upphovsrättsliga regler

- att väcka lusten att läsa och uttrycka sig själv i skrift
- användning av dagstidningen och biblioteket

1. *Förmåga att tänka och lära sig*
2. *Kulturell och kommunikativ kompetens*
3. *Vardagskompetens*
5. *Digital kompetens*
6. *Arbetslivskompetens och entreprenörskap*
7. *Delaktighet och hållbar utveckling*

Ansvarsfördelning

Finansiär, innehåll:	Raseborgs stadsbibliotek
Finansiär, transport:	Skolan budgeterar för transporter till och från biblioteket
Koordinering:	Barnbibliotekarie
Kontaktperson från skolan:	Modersmåls lärare åk 7 (alltid kopia till rektor)
Kulturaktör:	Bibliotekarie
Statistikuppföljning:	Biblioteket

2. Bildkonst- och arkitekturbesök

När: vårterminen (mars-april)

Plats: Raseborgs museum och Villa Skeppet (Christine och Göran Schildts stiftelse)

Tid: 2h (45 min + 45 min + byten + resor)

Klassen indelas i två grupper

Vad: Vi bekantar oss med Helene Schjerfbeck i Raseborgs museum och Alvar Aaltos arkitektur i Villa Skeppet

Beskrivning

Målet med besöket är att ge eleverna en inspirerande inblick i både bildkonst och arkitektur. Under besöket får eleverna upptäcka hur konst och arkitektur fungerar som uttrycksformer och hur de kan användas för att kommunicera idéer, känslor och perspektiv.

I Raseborgs museum bekantar vi oss med Helene Schjerfbeck och hennes liv i Ekenäs via besök i museets utställning. Besöket består även av en aktiv del för eleverna.

I Villa Skeppet bekantar eleverna sig med Alvar Aaltos arkitektur och design. God arkitektur tar hänsyn till både funktion, skönhet och miljö, och kan skapa platser som fungerar bra för våra behov och där vi känner oss hemma. I slutet av besöket gör vi en snabb skissövning.

Genom besöket lär eleverna känna Raseborgs museum och Villa Skeppet som platser de alltid kan besöka och känna sig välkomna till.

Verksamheten stödjer följande mål i den lokala läroplanen

- att iaktta konst, omgivningen och annan visuell kultur med olika sinnen och mångsidigt använda metoder i bildframställning
- att ge uttryck för sina iakttagelser och tankar i bild genom att använda olika tekniker och metoder för att uttrycka sig i olika miljöer
- att granska vilken betydelse konst och annan visuell kultur har för individen, gruppen och samhället ur ett historiskt och kulturellt perspektiv
- att beakta kulturell mångfald och hållbar utveckling i sitt bildskapande samt påverka genom bilder
- att förstå språk, litteratur och kultur, besök av kulturevenemang (modersmål)
- att tolka visuell kultur genom att använda olika visuella, verbala och andra metoder för att tolka bilder samt inspirera eleven att uttrycka sig i bild
- innehållet väljs mångsidigt ur byggda och naturliga miljöer (bildkonst)

1. Förmåga att tänka och lära sig

2. Kulturell och kommunikativ kompetens

3. Vardagskompetens

6. Arbetslivskompetens och entreprenörskap

7. Delaktighet och hållbar utveckling

Ansvarsfördelning

Finansiär innehåll: Raseborgs museum och Villa Skeppet inom ramen för museipedagogik

Finansiär transporter: Raseborgs stads kulturtjänster

Koordinering: Raseborgs stads kulturtjänster tillsammans med kulturaktörerna

Kontaktperson från skolan: Bildkonstlärare eller ämnesläraren (alltid kopia till rektor/föreståndare)

Kulturaktör: Museipedagoger från Raseborgs museum och verksamhetsledaren för Villa Skeppet

Statistikuppföljning: Raseborg stads kulturtjänster

Årskurs 8

I. Konsttestarna

När: Under vintern

Plats: Varierar enligt Konsttestarprojektets planering

Vad: Nu inbjuds alla åttor i Finland att delta i Konsttestarna.

Beskrivning

Förbundet för barnkulturcenter i Finland arrangerar konstbesök åt alla klasser som anmäler sig som konsttestare. I besöket ingår inträdesbiljetter, resor samt publikarbetsmaterial som stöd för konstupplevelsen. Materialet ger info åt elever och lärare om föreställningen, konstformen och konstnärerna.

Materialet finns tillgängligt i Konsttestarnas webbtjänst 1,5 månad före klassens besök.

Efter konstbesöket får eleverna berätta sin åsikt om upplevelsen via den webbaserade testappen. För att kunna skapa en recension behöver varje elev en egen kod och dessa hittas i klassens uppgifter i Konsttestarnas webbtjänst. Ungdomarnas recensioner publiceras fortlöpande på Konsttestarnas webbplats.

Anmälning

Besöken skräddarsys åt varje klass och resorna koordineras åt klasserna enligt de uppgifter som har uppgetts i webbtjänsten. Observera att också de skolor som deltar i projektet under pågående läsår ska anmäla sitt deltagande i Konsttestarna för nästa läsår. För att skolans kontaktperson ska kunna anmäla sin skolas deltagande för nya läsår ska hen logga in i Konsttestarnas webbtjänst med sitt användarnamn. Kontaktpersonen lägger till de deltagande klasserna samt lärarna som ansvarar för dessa (en lärare/klass) och ser till att de ansvariga lärarna fyller i sin egen klass uppgifter före anmälningstiden tar slut.

Verksamheten stödjer följande mål i den lokala läroplanen

Projektet Konsttestarna passar in i den nya läroplanens målsättningar som bland annat betonar ämnesövergripande lärande och kulturförståelse. Därtill uppmuntrar projektet till samarbete mellan olika läroämnen och ämnesövergripande kompetens. Konstinstitutionerna som valts med ska erbjuda publikarbete som är planerat specifikt åt åttorna.

1. *Förmåga att tänka och lära sig*
2. *Kulturell och kommunikativ kompetens*
3. *Vardagskompetens*
4. *Multilitteracitet*
5. *Digital kompetens*
6. *Arbetslivskompetens och entreprenörskap*
7. *Delaktighet och hållbar utveckling*

Ansvarsfördelning

Finansiär, innehåll:	Det nationella projektet Konsttestarna (Suomen Kulttuurirahasto och Svenska kulturfonden)
Finansiär, transporter:	Det nationella projektet Konsttestarna (Suomen Kulttuurirahasto och Svenska kulturfonden)
Koordinering:	Det nationella projektet Konsttestarna (Finlands barnkulturförbund)
Kontaktperson från skolan:	En representant från varje skola utses
Kulturaktör:	Bestämd enligt det nationella projektet Konsttestarna

2. Bunkerbesök

När: Vårterminen (februari, mars, april)

Plats: Besök till en unik krigstida Bunker, Mannerheimvägen 56, 10680 Raseborg

Tid: 2 x 45 min + resor till och från Harparskog

70 min dokumentärfilm som förhandsmaterial

Vad: Finlands historia, närhistoria, kulturarv och identitet

Beskrivning

Kriget på Hangöudd – besök i en unik krigstida bunker! Som en fördjupning i den lokala krigshistorien arrangeras ett besök till bunkermuseet Irma i Harparskog. Då Sovjetunionen efter vinterkriget arrenderat Hangö udd för att bygga en stark militärbas på området började man på finska sidan bygga upp en försvarslinje runt området.

Försvarslinjen fick namnet Harparskoglinjen eftersom den går igenom Harparskog. Över 40 betongbunkrar och ett ca 5 km långt pansarhinder byggdes under ett drygt år. Dessa bunkrar finns fortfarande kvar, men endast en är restaurerad till ursprungligt skick. Bunkern ”Irma” är öppen för allmänheten och ger en verklighetstrogen bild av livet vid försvarslinjen under kriget. Dessutom löper pansarhindret strax utanför bunkern. Pansarhindret består av ca 12 000 stenblock och skulle hindra ett sovjetiskt anfall med pansarvagnar.

Vid besöket i den krigstida bunkern får gruppen ta del av en guidning och en ljudvärld som ger inblick i hur det skulle ha låtit och sett ut i bunkern under ett anfall.

Skolgrupper året runt i ca 20 personers grupper, som indelas i två grupper på plats. Reservera minst en timme för besöket!

Förhandsmaterial:

Dokumentären: Harparskoglinjen - Västfronten mot Sovjet. Raseborgs stads kulturtjänster har tillsammans med filmproduktionen förhandlat om filmvisningen för eleverna. Dokumentärfilmen om Harparskoglinjen visades 6.6.2021 i YLE.

Verksamheten stödjer följande mål i den lokala läroplanen

- att fördjupa elevernas uppfattning om den historiska kunskapens natur
- stödja elevernas identitetsutveckling och göra dem förtrogen med hur olika kulturer påverkat individer och samhällen.
- att kritiskt behandla information från olika aktörer och hur man handskas med olika slag av historiska källor.
- att göra eleverna medvetna om olika värderingar i samhället och om hur värderingar förändras över tid
 - ✧ Finland i andra världskriget
 - ✧ Finland mellan öst och väst

1. Förmåga att tänka och lära sig

2. Kulturell och kommunikativ kompetens

3. Vardagskompetens

6. Arbetslivskompetens och entreprenörskap

7. Delaktighet och hållbar utveckling

Ansvarsfördelning

Finansiär, innehåll:	Hangö Frontmuseum och Raseborgs stads kulturtjänster
Finansiär, transporter:	Raseborgs stads kulturtjänster
Koordinering:	Raseborgs stads kulturtjänster
Kontaktperson från skolan:	Historielärare och klasslärare åk 8 (alltid kopia till rektor/föreståndare)
Kulturaktör:	Museipedagog från Frontmuseum
Statistikuppföljning:	Hangö Frontmuseum och Raseborgs stads kulturtjänster

Årskurs 9

I. Kulturproffs I

När: Då det passar in i en elevhandledningslektion

Plats: Representant från kulturtjänsterna besöker klassen.

Tid: ca 45 min

Vad: En representant från kulturtjänsterna berättar om konst- och kulturyrken.

Beskrivning

Genom att berätta om de egna studierna och den egna vägen till arbetet inom kulturbranschen breddas elevernas kännedom om konst och kultur som yrken. Yrkesgrupper som lyfts upp är till exempel musiker, bildkonstnär, glasblåsare och skådespelare. Ämnen som skapande och uttrycksförmåga tangeras. Den samhälleliga aktiviteten samt kulturkonsumtion behandlas. Ämnen som människans livslånga lärande och fritidsaktiviteter till förmån för utvecklandet av eget kunnande och välmående tangeras.

Verksamheten stödjer följande mål i den lokala läroplanen

- Arbetslivsinformation
 - ✧ jämlikhet i arbetslivet
 - ✧ yrken och arbetsmöjligheter i framtiden
- Yrkeskännedom
 - ✧ yrken i Finland och vilka krav de ställer
 - ✧ sysselsättningsgrad inom olika yrken
 - ✧ egna styrkor och intressen
 - ✧ att hitta information om arbetslivet och handledningstjänster

1. Förmåga att tänka och lära sig
2. Kulturell och kommunikativ kompetens
3. Vardagskompetens
4. Multilitteracitet
6. Arbetslivskompetens och entreprenörskap
7. Delaktighet och hållbar utveckling

Ansvarsfördelning

Finansiär, innehåll:	Raseborgs stads kulturtjänster
Finansiär, transporter:	Transportkostnader tillkommer inte skolorna
Koordinering:	Raseborgs stads kulturtjänster
Kontaktperson från skolan:	Skolans studiehandledare (alltid kopia till rektor/föreståndare)
Kulturaktör:	Raseborgs stads kulturtjänster
Statistikuppföljning:	Raseborgs stads kulturtjänster

2. Kulturproffs II

KONSERTBESÖK: Träffa kulturproffs i ditt lokala kulturhus

När: December

Plats: Eleverna besöker antingen Kulturhuset Fokus i eller Kulturhuset Karelia i Ekenäs

Tid: ca 45 min

Vad: En konsertupplevelse som kombinerar musik, video och samtal om yrken inom konst och kultur av unga för unga

Vem: Kulturhuset Karelia, TryckeriTeatern, Västra Nylands folkhögskola, Lärkkulla Music i samarbete med Raseborgs stads kulturtjänster

Beskrivning

Eleverna bjuds in till ett av Raseborgs kulturhus för att uppleva en konsert producerad av studerande vid Lärkkulla Music i samarbete med Karelia och TryckeriTeatern. Under evenemanget får eleverna ta del av en helhet där livemusik, samtal och kortvideo vävs samman till ett program som belyser möjligheterna att studera och arbeta med konst och kultur, och hur en nuvarande hobby kan bli ett framtida jobb – eller en meningsfull gemenskap för livet.

Inledningsvis välkomnas eleverna till huset, och en kort video visar de många yrkesroller som finns bakom kulisserna: tekniker, ljud- och ljusdesigners, producenter, musiker, regissörer och andra kulturarbetare. Genom att lyfta fram personer med koppling till Raseborg får eleverna exempel på hur man kan arbeta med konst och kultur både lokalt och internationellt.

Genom upplevelsen får eleverna en inblick i musik- och kulturbranschen ur flera perspektiv. Efter introduktionen följer ett musikframträdande av unga artister som valt att studera på Lärkkulla för att fördjupa sina kunskaper eller som ett steg vidare mot den egna drömkarriären. Under konserten visas också en kort video om utbildningsmöjligheterna på Västra Nylands folkhögskola och Lärkkulla Music. Därtill presenteras andra folkhögskolelinjer och skolor inom det konstnärliga området.

Verksamheten stödjer följande mål i den lokala läroplanen

- Arbetslivsinformation
 - ✧ jämlikhet i arbetslivet
 - ✧ yrken och arbetsmöjligheter i framtiden
- Yrkeskännedom
 - ✧ yrken i Finland och vilka krav de ställer

- Egna styrkor och intressen

1. *Förmåga att tänka och lära sig*
2. *Kulturell och kommunikativ kompetens*
3. *Vardagskompetens*
4. *Multilitteracitet*
6. *Arbetslivskompetens och entreprenörskap*
7. *Delaktighet och hållbar utveckling*

Ansvarsfördelning

Finansiär innehåll:	Kulturhusen, Lärkkulla musiklinje och Raseborgs stads kulturtjänster
Finansiär transporter:	Raseborgs stads kulturtjänster
Koordinering:	Raseborgs stads kulturtjänster
Kontaktperson från skolan:	Skolans studiehandledare/klasslärare (alltid kopia till rektor/föreståndare)
Kulturaktör:	Kulturhusen och Lärkkulla musiklinje
Statistikuppföljning:	Raseborgs stads kulturtjänster och kulturhusen

3. Konstbesök till Chappe och Galleri Elverket

När: Vårterminen (januari-mars)

Plats: Chappe och Galleri Elverket/ProArtibus

Tid: 2 h (45 min + 45 min+ byten+förflyttning/resor)

Vad: Klassen med lärare besöker Chappe och Galleri Elverket/Pro Artibus med guide enligt instruktioner som kommer från stadens kulturtjänster

Beskrivning:

Raseborgs stads kulturtjänster koordinerar ett bildkonstbesök i Ekenäs kulturkvarter för alla elever i årskurs 9 i Raseborg i samarbete med Chappe och Galleri Elverket/Pro Artibus. Målet med besöket är att eleverna får en inblick i bildkonst ur olika synvinklar.

I nutidskonstmuseet Chappe får eleverna genom en guidad rundtur bekanta sig med flera aktuella utställningar samt de permanenta konstverken. Utställningarna byter två gånger per år. Hela byggnaden, som är planerad av JKMM Arkkitehdit Oy är ett konstverk i sig.

I Galleri Elverket visas främst modern och samtida konst. Eleverna bekantar sig med utställningen genom en guidning varefter de deltar i en verkstad. Innehållet i verkstaden i samband med besöket baseras på den aktuella utställningen. Konstutställningarna i galleriet byts 2–3 ggr /år.

Verksamheten stödjer följande mål i den lokala läroplanen

- Eleven lär sig att diskutera sina egna och andras iakttagelser och tankar samt att motivera sina åsikter
- Eleven lär sig att uttrycka sina åsikter och tillämpa olika sätt att påverka med hjälp av bilder.

- Eleven lär sig att granska vilken betydelse konst och annan visuell kultur har för individen, gruppen och samhället ur ett historiskt och kulturellt perspektiv
- Människan och människans verksamhet (den byggda miljön)
- Bekantar sig med kulturutbudet i närområdet och högtidstraditioner (modersmål)
- Eleven vidgar sin litteratur- och kulturkunskap//...// eleven reflekterar över litteraturens och kulturens betydelse i sitt eget liv samt ges möjlighet att både själv ta del av och dela med sig av läs- och andra kulturupplevelser.
- Eleven lär känna den språkliga och kulturella mångfalden i Finland.//...// Eleven lär sig att reflektera över det egna modersmålets betydelse och sin språkliga och kulturella identitet samt att aktivt producera och konsumera kultur i olika former.

1. Förmåga att tänka och lära sig

2. Kulturell och kommunikativ kompetens

3. Vardagskompetens

7. Delaktighet och hållbar utveckling

Ansvarsfördelning

Finansiär, innehåll: Raseborgs stads kulturtjänster samt stiftelsen Pro Artibus inom ramen för konstpedagogik.

Finansiär, transporter: Raseborgs stads kulturtjänster

Koordinering: Raseborgs stads kulturtjänster

Kontaktperson från skolan: Bildkonstläraren eller ämnesläraren (alltid kopia till rektor/föreståndare)

Kulturaktör: Guider från Chappe och konstpedagoger från Pro Artibus

Statistikuppföljning: Raseborgs stads kulturtjänster

Annan uppföljning: Responsformulär

Övrigt projektbaserat innehåll

I. Barnens och de ungas bokkalas (på finska ordnas Kirjakekkerit)

När: I november (i samband med Bokkalaset)

Plats: Besök i den egna gruppen/klassen.

Tid: ca 45 min

Vad: I samband med Barnens och de ungas Bokkalas besöker en författare eller illustratör daghemmet eller skolan/klassen

Beskrivning

Årligen återkommande författarbesök i alla skolklasser i de svenskspråkiga skolorna och daghemmen. Poesi/novelltävling. Alla årskurser i de finskspråkiga skolorna får ta del av Kirjakekkerits finskspråkiga författarbesök och sanataidehaaste.

Verksamheten stödjer följande mål i den lokala läroplanen

1. Förmåga att tänka och lära sig
2. Kulturell och kommunikativ kompetens
3. Vardagskompetens
4. Multilitteracitet
6. Arbetslivskompetens och entreprenörskap
7. Delaktighet och hållbar utveckling

Ansvarsfördelning

- Finansiär, innehåll: Västnyländska kultursamfundet rf
- Finansiär, transporter: I första hand besök i den egna skolan. Vid annat program ordnas buss transport av arrangören.
- Koordinering: Barnens och de Ungas Bokkalas
- Kontaktperson från skolan/daghem: Skolans klasslärare / Daghemsföreståndare (alltid kopia till rektor/föreståndare)
- Kulturaktör: Barnens och de Ungas Bokkalas
- Statistikuppföljning: Barnens och de ungas Bokkalas, Raseborgs stads kulturtjänster

2. Kulturbrickan

Kulturbrickan är en webbplatsform där lärare, daghemspersonal och andra konsumenterna av kulturprogram kan ta del av utbudet av kulturverkstäder i Västnyland. Kulturbrickan leds av Västnyländska Kultursamfundet rf som även upprätthåller Luckan Raseborg. Kulturbrickans syfte är att främja kulturfostran i de västnyländska kommunerna.

Utvärdering

Utvärdering av kulturprogram eller -upplevelse

Efter kulturbesöket besvarar varje lärare en lärarenkät och varje elev en elevenkät. Lärarna i åk 1–2 kan med fördel läsa upp frågorna och ge förslag på adjektiv på tavlan. Efter kulturbesöket inom småbarnspedagogiken besvarar den som från personalen varit ansvarig för besöket på en enkät och genom att fråga barnen på en annan. Blanketterna finns i Google Forms.

RASEBORG
RAASEPORI